

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.4 นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม	7
2.2 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม	10
2.3 เครือข่ายสังคม	17
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์และจัดการลุ่มน้ำ	19
2.5 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	30
2.6 กรอบแนวคิดในการศึกษา	41
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา	42
3.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล	42
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	43
3.3 เครื่องมือและวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล	44
3.4 วิธีการในการรวบรวมข้อมูล	44
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	47
4.1 สภาพทั่วไปของภาคเหนือ	47
4.2 บริบทของพื้นที่ วิถีชีวิต และสถานภาพของชุมชน	58
4.3 การใช้พื้นที่ชุมชนบนที่สูง	64
4.4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าต้นน้ำ	66
4.5 ผลการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าต้นน้ำ	75
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	81
5.1 สรุป	81
5.2 อภิปรายผล	84
5.3 ข้อเสนอแนะ	91
บรรณานุกรม	94
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก ตารางแจงวัตถุประสงค์การศึกษา	100
ภาคผนวก ข เครื่องมือจัดเก็บข้อมูล	104
ประวัติผู้เขียน	114

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง	
1.1 เนื้อที่ป่าไม้ของประเทศไทยที่เหลืออยู่ใน พ.ศ. 2541	2
1.2 จำนวนประชากรเขตพื้นที่ศึกษา	4
2.1 จำนวนครัวเรือนในเขตพื้นที่ต้นน้ำแม่แจ้ฟ้า	43
4.1 เปรียบเทียบเนื้อที่ป่าของประเทศสรุปเป็นรายภาคในช่วง 37 ปี (พ.ศ. 2504 – 2541)	50
4.2 เนื้อที่ป่าของจังหวัดลำปางในช่วง 37 ปี (ระหว่าง พ.ศ. 2504 – 2541)	58
4.3 จำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของหัวหน้าครัวเรือน	63
4.4 จำนวนและร้อยละของการปลูกพืชไร่	65
4.5 จำนวนร้อยละของการปลูกไม้ผล	66
4.6 จำนวนและร้อยละในการใช้พื้นที่ลาดชันสูงเพื่อการเพาะปลูก	67
4.7 จำนวนร้อยละการเพิ่มของชุมชน ความต้องการเพิ่มผลผลิต และการแนะนำส่งเสริม	68
4.8 จำนวนร้อยละของปัจจัย แรงจูงใจในการเลือกชนิดพืชที่ปลูก และปัญหาการตลาด	70
4.9 จำนวนและร้อยละในการตั้งกฎดูแลป่า โดยชุมชนและกฎหมายของทางราชการ	72
4.10 จำนวนร้อยละในการร่วมมือประสานงาน วางแผน และการสร้างเครือข่าย เพื่อการอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำ	74
4.11 จำนวนและร้อยละของลักษณะพื้นที่ทำกิน พ.ศ. 2541 – 2542	76
4.12 จำนวนและร้อยละของการฝึกอบรม รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่า	78
4.13 จำนวนและร้อยละของการอนุรักษ์ป่าโดยวัฒนธรรมชุมชนและจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ	79

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 แผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา	41
4.1 แผนที่แสดงขอบเขตของพื้นที่ต้นน้ำแม่แจ้ฟ้า	61

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University